

VERBINDEND PEDAGOGISCH LEIDERSCHAP (VPL) - STARTENDE LEERKRACHT

De startende leerkracht die enthousiast is en vol ideeën in zijn nieuwe werk stapt. Vanuit zelfvertrouwen opzoek naar een manier van werken, zodat er een veilig pedagogisch klimaat ontstaat. De basisbehoeften van de leerling: relatie, autonomie en competentie staan hierbij centraal. De leerkracht vindt een weg om van de klas een groep te maken. Bij grensoptzoekend gedrag van leerlingen weet hij vanuit 'verbinding' krachtig de leiding te nemen. Dit alles vanuit een ontspannen samenwerking met zijn collega's, leerlingen en ouders. De startende leerkracht weet de groepsdynamiek op een juiste manier te beïnvloeden en zorgt daardoor voor kaders, structuur en vaste routines in de groep. Naast de groepsvorming groeit hij zelf in zijn leerkrachtvaardigheden, voelt hij zich competent en krijgt daardoor meer zelfvertrouwen. Hij werkt planmatig, heeft overzicht over zijn uit te voeren taken en weet zijn tijd effectief en efficiënt in te zetten. Tijdens oudergesprekken weet de leerkracht zich staande te houden en heeft hij gesprekstechnieken voor handen om in te zetten - ook bij die boze, ontevreden ouder. Het resultaat: een startende leerkracht die zelfvertrouwen heeft, groeit in zijn leerkrachtvaardigheden en een volwaardige kracht wordt in het schoolteam.

Makkelijker gezegd dan gedaan! Om vaardig, doeltreffend en vanuit zelfvertrouwen te kunnen handelen is gerichte begeleiding tijdens de beginjaren als startende leerkracht van groot belang.

Na de cursus **VERBINDEND PEDAGOGISCH LEIDERSCHAP** is de startende leerkracht in staat om:

- Krachtig leiding te geven bij uitdagende groepen.
- Te werken aan de persoonlijke ontwikkeling van de leerling met als gevolg een betrokken, gemotiveerde leerling die verantwoordelijkheid neemt (eigenaarschap).
- Zijn persoonlijke kwaliteiten te herkennen en nog beter en frequenter in te zetten.
- Zijn valkuilen in beeld te hebben en hier effectief mee om te gaan.
- Een gezond pedagogisch klimaat te realiseren en vast te houden.
- Efficiënt onderwijsleersituaties te plannen, organiseren en begeleiden.
- Zijn uitvoerende taken op de juiste manier te prioriteren met meer rust en overzicht als gevolg.
- Gesprekstechnieken toe te passen tijdens (ouder)gesprekken, ook als deze beladen zijn.

OPBOUW VPL

FASE 1. Groepsdynamiek en uitdagende groepen

FASE 2. Effectief klassenmanagement en timemanagement

FASE 3. Gespreksvaardigheden en oudergesprekken

FASE 4. Verder werken aan een gezond pedagogisch klimaat

HANDIG OM TE WETEN - INHOUD

- **VIJF TRAININGSMIDDAGEN:** na elke training ga je naar huis met nieuwe, praktische ideeën die je gelijk kunt toepassen in je eigen praktijk.
- **TWEE OBSERVATIES MET NAGESPREKKEN:** helpen je de vertaalslag te maken van opgedane kennis en inspiratie tijdens de trainingen naar de uitvoering in de klas.
- **INTERVISIE:** er is veel ruimte voor het onderling uitwisselen van ervaringen met andere startende leerkrachten.
- **FOCUS:** VPL richt zich op leerlinggedrag, leerkrachtvaardigheden en jouw persoonlijke ontwikkeling.

FASE 1. GROEPSDYNAMIEK EN UITDAGENDE GROEPEN

FOCUS: LEERLINGGEDRAG EN LEERKRACHTVAARDIGHEDEN

De praktijk laat zien dat je als leerkracht steeds vaker te maken krijgt met grensoverschrijdend of grensopzoekend gedrag van leerlingen. Wat doen 'negatieve' leiders in de klas met het gevoel van veiligheid in de groep? En wat doet dit met jou als leerkracht en hoe reageer jij hier op? Hoe pak je conflictsituaties van leerlingen onderling effectief aan? In een 'ideale situatie' handelt de leerkracht consequent, oplossingsgericht en vanuit vertrouwen in zichzelf én de leerling. Om groepsprocessen op een effectieve manier aan te sturen is het van belang dat de leerkracht zich bewust is van de invloed die hij hierop kan uitoefenen. Deze invloed kan hij vanaf de eerste dag van het schooljaar inzetten om samen met de groep te werken aan een gezond pedagogisch klimaat.

RESULTAAT NA FASE 1

- Je hebt kennis van de theorie van Tuckman en leert dit effectief in te zetten in je eigen groep.
- Je hebt zicht gekregen op belangrijk, preventief leerkrachthandelen dat de rust in de groep ten goede komt.
- Je hebt een basis gelegd voor het effectief handelen bij grensopzoekend en grensoverschrijdend gedrag en je kunt conflictsituaties van leerlingen onderling stapsgewijs en effectief aanpakken.
- Je hebt geleerd hoe je een leerling verantwoordelijkheid laat nemen voor zijn eigen leerproces.
- Je hebt praktische ideeën opgedaan hoe je een ongezonde groepssfeer kan ombuigen naar een werkbaar, prettig pedagogisch klimaat.

FASE 2. EFFECTIEF KLASSENMANAGEMENT EN TIJDMANAGEMENT

FOCUS: LEERKRACHTVAARDIGHEDEN EN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Na het behalen van je diploma en het begin van een nieuw schooljaar ben je als startende leerkracht opeens verantwoordelijk voor de cognitieve ontwikkeling en persoonsvorming van zo'n 26 leerlingen. Dat is een mooie uitdaging en tegelijkertijd vraagt het veel aandacht en energie, want hoe realiseer je nou eigenlijk een effectief klassenmanagement? En hoe plan, organiseer, begeleid en evalueer je effectief een onderwijssituaties? Het is van belang dat de startende leerkracht ondersteund wordt in dit proces. Door de vele nieuwe situaties waar de startende leerkracht mee te maken krijgt is het van belang dat hij planmatig te werk gaat. Door gericht en met de juiste focus te werken ervaar je meer rust, controle en daardoor een positieve werkbeleving.

Door handvatten te hebben voor deze 'nieuwe' taken waar je verantwoordelijk voor bent als startende leerkracht, zorg je er ook voor dat een 'vol hoofd' voorkomen wordt en je met de juiste prioritering en tevredenheid je werk kunt blijven doen.

RESULTAAT NA FASE 2

- Je bent in staat om leerlingen aan te sturen van zelfstandig werken naar zelfverantwoordelijk leren.
- Je weet hoe je de leerling eigenaar kunt maken van zijn eigen leerproces.
- Je bent je bewust van het belang van het efficiënt inrichten van je klaslokaal en je weet waar in je lokaal je nog aanpassingen wil en kunt maken.
- Je bent in staat om beschikbare tijd effectiever te gebruiken.
- Je hebt zicht op waar je effectiever kunt handelen, zodat je meer rust, focus en controle in je werk ervaart.
- Je bent in staat om een effectief klassenmanagement te realiseren waarbij je beschikbare tijd efficiënt weet in te zetten.

FASE 3. GESPREKVAARDIGHEDEN EN OUDERGESPREKKEN

FOCUS: LEERKRACHTVAARDIGHEDEN EN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

In het onderwijs sta je als leerkracht dagelijks in contact met collega's, leerlingen én ouders. Er vindt overleg plaats met collega's over de invoering van een nieuwe methode. Je voert dagelijks allerlei gesprekjes met je leerlingen over hun leerproces. En dan zijn daar natuurlijk ook de ouders waar je probeert een goede werkrelatie mee op te bouwen.

Met name deze oudergesprekken kunnen voor de startende leerkracht als spannend ervaren worden. Om deze gesprekken met zelfvertrouwen aan te kunnen gaan is het van belang dat je hier als startende leerkracht in wordt begeleid. Hoe breng je als startende leerkracht structuur aan tijdens een oudergesprek? Welke gespreksvaardigheden zijn helpend? Hoe zorg je dat je professioneel en niet emotioneel reageert op een klagende, boze ouder? De praktijk laat zien dat veel startende leerkrachten niet direct comfortabel en zelfverzekerd zijn tijdens deze contacten met de omgeving. Een leerkracht die vaardig is in het communiceren met zijn omgeving weet hoe hij contact maakt, zodat de ander zich gezien en gehoord voelt. Hij is in staat om vanuit deze verbinding tot de juiste resultaten te komen, ook tijdens beladen gesprekken.

RESULTAAT NA FASE 3

- Je hebt kennis opgedaan van gespreksvaardigheden die ondersteunend werken tijdens (uitdagende) gesprekken.
- Je bent je bewust van het effect van oplossingsgericht en probleem-georiënteerd communiceren.
- Je weet hoe je een gesprek zo kunt sturen dat de gewenste toekomst in beeld komt.
- Je bent in staat om gesprekstechnieken toe te passen die ervoor zorgen dat de gesprekspartner zich gezien en gehoord voelt.
- Je weet hoe je leiding neemt en houdt tijdens (beladen) oudergesprekken.
- Je bent je bewust geworden van verschillende interactiepatronen en kan daardoor gesprekken nog effectiever aansturen.

FASE 4. VERDER WERKEN AAN EEN GEZOND PEDAGOGISCH KLIMAAT

FOCUS: LEERLINGGEDRAG EN LEERKRACHTVAARDIGHEDEN

Na het speekwartier komen alle leerlingen met een lach op hun gezicht weer naar binnen. Een paar leerlingen komen blij naar je toe om te vertellen welk spel zij samen buiten gedaan hebben. Deze positieve houding brengt ook een lach op jouw gezicht. Tijd om de groep eens te vragen hoe het ze allemaal zo goed is gelukt...

Een gezond pedagogisch klimaat gaat over *'je veilig voelen'*. Leerlingen die zichzelf willen, kunnen en durven zijn en hierin worden bekrachtigd door de leerkracht. Leerlingen die samen lachen en huilen en elkaar daarin begrijpen. Aandacht besteden aan de sociaal- emotionele ontwikkeling van de leerlingen waardoor zij zich echt gezien en gehoord voelen is van groot belang. In de ideale situatie weet de leerkracht op het juiste moment het goede te doen voor de individuele leerling en de groep. Dit in het belang van de persoonlijke ontwikkeling van de leerling en het gevoel van veiligheid in de groep. Dit is echter niet zomaar gerealiseerd. Door aan te sturen op verbinding ontstaat er een sterke basis die helpt om verder te groeien als groep en als individu in de groep. Resultaat door verbinding.

RESULTAAT NA FASE 4

- Je weet hoe jij er als leerkracht voor kunt zorgen dat leerlingen een groter gevoel van eigenaarschap ervaren met meer zelfverantwoordelijkheid als gevolg.
- Je hebt praktische ideeën opgedaan om thema's als geluk, verdriet en zelfvertrouwen een basisonderdeel te laten zijn in het dagelijkse groepsproces.
- Je weet hoe je nog meer invloed kunt hebben op het ontwikkelen van een positief zelfbeeld van kinderen.
- Je bent in staat om complimenten te geven die blijvende impact hebben en je weet hoe je de groep in staat stelt deze impact op elkaar te hebben.
- Je hebt je inspiratie opgedaan over verschillende werkvormen die groepsbindend werken.

RESULTAAT DOOR VERBINDING

www.thomaswustefeld.nl

